

Món crític

✉ gerard.pamplona@upf.edu @pamplona96

Durant la crisi econòmica, social i política derivada de la Covid-19 s'ha vist una de les actuacions per part de l'Estat més inexplicables donades les necessitats que urgeix la nostra societat per sortir d'aquesta greu situació. Des de petits hem crescut creient que vivíem en una suposada societat del coneixement que cuida les seves universitats, els seus centres de recerca, els seus investigadors i, en el seu conjunt, tots els treballadors. Precisament aquí rau la contradicció més gran del sistema i la fal·làcia en la qual hem viscut, segurament conscients del problema, però ineficaços a l'hora de trobar solucions i alternatives a aquesta deriva política a què és difícil de buscar-li adjectius.

En el moment de més necessitat d'avanços científics i, per lògica, d'un moment que requereix més injecció de fons en recerca, l'Estat, en comptes de donar una desitjada i necessària nova injecció de fons,

EQUIPAMENTS. Visita del ministre de Ciència, Pedro Duque, al Centre Nacional de Biotecnologia de Madrid.

ALBERTO ORTEGA/EUROPA PRESS

ESPANYA ÉS A LA CUA DE LA INVERSIÓ EN RECERCA. PAÏSOS COM POLÒNIA, PORTUGAL O GRÈCIA LA SUPEREN I MALGRAT QUE EL SEU PIB ÉS MÉS BAIX, HI DESTINEN MÉS DINERS

La utopia de la societat del coneixement

ESPANYA NOMÉS DEDICA A INVESTIGACIÓ L'1,5% DEL PRESSUPOST I CATALUNYA, L'1,3%

ha protagonitzat una reassignació d'aquests mateixos precaris fons per destinar-los a la lluita contra la Covid-19 i deixar, així, sense pressupost altres projectes no menys importants relacionats amb digitalització, canvi climàtic o altres projectes de ciències socials, humani-

tats i tecnologia. Davant aquesta situació és difícil veure una sortida a curt termini que afavoreixi revertir una situació de decadència crònica del sistema que s'arrossega des de les últimes dècades. Un país que no inverteix en recerca està condemnat a dependre dels que sí que ho

fan per tirar endavant. A viure constantment en la indefensió i la incapacitat de ser protagonista del seu destí i, inclús, de garantir el desenvolupament de la seva societat. Per exemple, a Espanya històricament la inversió en recerca no ha assolit l'1,5% dels pressupostos i, a Cata-

PROTESTES. Investigadors manifestant-se contra nova Llei de Ciència.

JORGE GILU/EUROPA PRESS

per GERARD PAMPLONA

Investigador predoctoral en història política (UPF)

lunya, un país que defensa i aposta per a la societat del coneixement, aquesta xifra no supera l'1,3%. Si observem la major part de les economies europees com Alemanya, França i Itàlia, aquesta inversió supera, com a norma general, el 2% amb escreix.

Què farem? Ser un país enfocat exclusivament al turisme i esdevenir un gran hotel que serveixi uns turistes europeus on els seus governs sí que aposten per la innova-

ció i la recerca? Si aquest és el futur que ens espera, ho tenim clar. Si una de les economies de la zona euro més importants com és Espanya està a la cua de la inversió en recerca, i és superat per altres països com Polònia, Portugal o Grècia que malgrat que tenen un PIB més baix, destinen més diners en relació amb la renda per habitant que Espanya, diu molt de la nostra classe política i del país.

Poques possibilitats de futur i prosperitat té una societat que vol ser competitiva i dinàmica, però que per contra no crea valor afegit i obliga els seus ciutadans a migrar a altres països per guanyar-se la vida. Per cert, professionals que en formar-se aquí han gaudit els avantatges d'un sistema que ha invertit en ells (podria ser més, però vist el panorama és de les millors coses que tenim), i permet als altres estats no haver de formar-los i invertir en una educació que ha estat costejada per un Estat que no els garanteix un futur on aplicar els coneixements adquirits. En definitiva, pèrdua de talent i possibilitats de remuntar la situació de decadència en la qual estem vivint i en què, per desgràcia, seguirem immersos durant molt temps.

Encara queda molt per fer, potser massa, malgrat els titànics esforços realitzats per part dels científics i institucions acadèmiques que tot i la manca crònica de diners han fet grans actuacions. Està a les mans dels ciutadans pressionar les institucions perquè comencin a reaccionar i deixin de parlar i actuïn, que per alguna cosa són càrrecs electes que ens representen a tots i tenen l'obligació de gestionar òptimament els béns públics.